

Wypracowanie w szkole średniej, czyli
rzecz o rozprawce problemowej.

1. Rozprawka problemowa:

- a) rozwiązanie problemu zawartego w poleceniu, a odnoszącego się do załączonego tekstu literackiego,
- b) udowodnienie tezy lub hipotezy interpretacyjnej,
- c) przekonanie do swoich racji poprzez przywołanie konkretnych argumentów.

2. Trzynaście kroków do napisania dobrej rozprawki:

1. Przeanalizuj dokładnie temat rozprawki, zwróć uwagę, jakie czynności musisz wykonać i do ilu tekstów powinieneś się odwołać.
2. Przemyśl problem, a następnie uważnie przeczytaj załączony tekst; odnieś wnioski do pytania postawionego w temacie.
3. Sformułuj własne stanowisko – postaw tezę lub hipotezę interpretacyjną.

4. Uzasadnij swoje stanowisko – zgromadź argumenty, które potwierdzą przyjętą tezę lub pozwolą zweryfikować hipotezę. **Pamiętaj, że muszą one wynikać z analizy i interpretacji załączonego tekstu.**
5. Odwołaj się do innych tekstów kultury (teksty literackie, obrazy, filmy), które pomogą Ci trafnie i rzeczowo uzasadnić przyjęte stanowisko.

6. Podsumuj pracę – sformułuj wnioski i potwierdź słuszność tezy/ rozstrzygnij hipotezę i postaw tezę.

7. Przestrzegaj zasad konstrukcyjnych, stosuj je konsekwentnie:

a) rozprawka z tezą:

TEZA

ARGUMENTY

POTWIERDZENIE TEZY

b) rozprawka z hipotezą:

HIPOTEZA

ARGUMENTY

TEZA

8. Zwróć uwagę na poprawność rzeczową wypowiedzi:

a) sprawdzaj poprawność cytatów, zaznaczaj je cudzysłowem,

b) sprawdzaj podawane informacje:

- nazwiska bohaterów,
- czas i miejsce akcji,
- wydarzenia;
- pamiętaj, że popełnienie kardynalnego błędu rzeczowego – nieznanostwo tekstu kultury, do którego się odwołujesz, lektury obowiązkowej, kontekstu interpretacyjnego - **zdyskwalifikuje** Twoją pracę

9. Pamiętaj o kompozycji pracy:

- a) podziel tekst na akapity, każdy wyróżnij wcięciem,
- b) każdy akapit to osobna myśl, powinien dotyczyć jednego zagadnienia,
- c) pamiętaj, żeby kolejne myśli, wydzielone akapitami wynikały logicznie z siebie i łączyły się w spójną całość,

d) pamiętaj, że praca powinna być trójdzielna:

- wstęp – wprowadzenie do tematu, sformułowanie tezy bądź hipotezy,
- rozwinięcie – przedstawienie argumentów wynikających z analizy i interpretacji załączonego utworu i innych tekstów kultury, przywołanie przykładów,
- zakończenie – podsumowanie, sformułowanie wniosków, potwierdzenie tezy lub weryfikacja hipotezy.

10. Dbaj o spójność pracy, wykorzystaj środki językowe, np.

„nawiązując do...”,

„równie istotną sprawą jest...”,

„nie można zapomnieć, że ...,

„należy zaznaczyć, że...”,

„odwołując się do...”,

„przykładem tego jest...”,

„kolejną ważną kwestią jest...”,

11. Zachowaj stosowny styl:

- a) odpowiedni do tematu, do gatunku wypowiedzi,
- b) pisz w sposób zwięzły i komunikatywny,
- c) nie buduj długich i zawiłych zdań,
- d) unikaj powtórzeń,
- e) stosuj synonimy,
- f) nie zostawiaj niedokończonych zdań,
- g) nie używaj wulgaryzmów i słów potocznych.

12. Pamiętaj, aby Twoja praca była poprawna pod względem ortografii i interpunkcji.

13. Pisz wyraźnie, niestarannie napisane wypracowanie może zostać źle odczytane.

Na zakończenie

„Pisanie nie polega jedynie na
wyrażaniu myśli, to także głęboka
zaduma nad wymową każdego
słowa”.

Paulo Coelho